

Θα ήθελα να σας μιλήσω για ένα θέμα που αφορά όλο τον προσφυγικό κόσμο, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Έχετε ακούσει αυτές τις μέρες στις τηλεοράσεις διάφορες πληροφορίες, διάφορες παραπληροφορίες όσο αφορά το προσφυγικό, το περιουσιακό. Θα μιλήσουμε, λοιπόν, για τις ευρωπαϊκές προσφυγές που γίνονται στο ΕΔΑΔ, το οποίο υπάγεται στο Συμβούλιο της Ευρώπης. Θα ξεκαθαρίσω λίγο το πλαίσιο αρχικά και μετά θα δούμε πιο πρακτικά πόσο αφορά τον καθένα σας. Το Συμβούλιο της Ευρώπης αποτελείται από 48 χώρες όπου έχουμε και την Κύπρο και την Τουρκία, η οποία ανήκει στο Συμβούλιο της Ευρώπης από το 1953. Το 1987 η Τουρκία υπέγραψε το Δ΄ Πρωτόκολλο που μας επιτρέπει να κάνουμε ατομικές προσφυγές για μη απόλαυση περιουσίας. Τι σημαίνει αυτό το πράγμα; Κανονικά έχετε ακούσει για την υπόθεση της Τιτίνας Λοϊζίδου, η οποία άρχισε το 1989, πέρασε μετά το 1996 η Δ΄ Διακρατική στην οποία είναι η Κύπρος εναντίον της Τουρκίας και το 1998 εκδικάστηκε επί της ουσίας και της θεραπείας αυτή η υπόθεση. Το αποτέλεσμα είναι ότι η Τιτίνα Λοϊζίδου το 2003 το Νοέμβριο πήρε από την Τουρκία 1.400.000 €. Όχι για την αποζημίωση της ιδιοκτησίας της αλλά για τη μη απόλαυση. Αυτό σημαίνει ότι δεν αφορά το σπίτι αλλά αφορά το νοίκι. Δηλαδή, νομικίστικα, θα λέγαμε ότι θεωρούμε ότι η Τουρκία είναι ενοικιαστής από το 1974 μέχρι – στη συγκεκριμένη περίπτωση – το 1998 και του ζητάμε το νοίκι. Ζητώντας το νοίκι, αποδεικνύουμε, πρώτον ότι το κτηματολόγιο που βρίσκεται στην Κύπρο αναγνωρίζεται απ' όλο το Συμβούλιο της Ευρώπης ως το μοναδικό κτηματολόγιο που έχει δικαίωμα να δίνει τίτλους ιδιοκτησίας, τα λεγόμενα κοτσάνια, όπως λέτε εδώ κάτω. Μ' αυτόν τον τρόπο έχουμε όλες αυτές τις χώρες μεταξύ των οποίων βρίσκεται και η Τουρκία που αναγνωρίζει τον τίτλο ιδιοκτησίας και την ιδιοκτησία του Ελληνοκύπριου πρόσφυγα. Αυτό είναι πολύ σημαντικό. Μπορεί εμείς εδώ να θεωρούμε ότι μας ανήκει ένα σπίτι. Αν όμως δεν έχουμε κάνει προσφυγή, ενώ υπάρχει πλαίσιο προσφυγής, αυτό σημαίνει για το δικαστήριο, ότι δεν μας ενδιαφέρει αυτό το σπίτι. Γιατί είναι ακριβώς το ίδιο πλαίσιο αν κάποιος σας κλέψει κάτι παράνομα και δεν πάτε στην Αστυνομία να το καταγγείλετε. Αυτό σημαίνει για την Αστυνομία ότι δεν υπάρχει παράνομη πράξη. Εφόσον υπάρχει αυτός ο θεσμός, ο οποίος αναγνωρίζεται από αυτά τα 48 κράτη, σημαίνει ότι πρέπει να κάνουμε την προσφυγή για μη απόλαυση περιουσίας και αυτό είναι πολύ σημαντικό. Το λέω και για τους μεγαλύτερους, να γίνεται πριν τη μεταβίβαση. Διότι όταν το κάνετε μετά τη μεταβίβαση, χάνετε χρόνια ιδιοκτησίας. Διότι αυτός που κάνει την προσφυγή είναι μόνο και μόνο ο ιδιοκτήτης. Για να δώσω ένα συγκεκριμένο παράδειγμα. Ας πούμε τώρα ότι εγώ είμαι ο πατέρας και έχω ένα σπίτι από το 1974 και το 2000 το δίνω στο γιο μου. Η προσφυγή του 2007 μπορεί να γίνει μόνο από το γιο και θα αρχίσει από το 2000. Ενώ, αν κάνω την προσφυγή πριν τη μεταβίβαση, θα αρχίσει από το 1974. Και όπως καταλαβαίνετε, η διαφορά χρηματικά είναι πολύ μεγάλη. Άρα, αν μερικοί από εσάς βρίσκονται σε μια περίοδο όπου σκέπτονται ότι θα ήταν καλό να κάνουν μια μεταβίβαση, να θυμάστε ότι είναι πολύ καλύτερο να κάνετε πρώτα την προσφυγή και μετά κάνετε όποτε θέλετε τη μεταβίβαση, γιατί ούτως ή άλλως η προσφυγή είναι κληρονομική. Και αυτό είναι πολύ σημαντικό. Μιλάμε τώρα και για τους παππούδες που θεωρούν ότι μπορεί να κρατήσει αρκετό χρόνο. Τίποτα δεν μπορεί να σταματήσει μια προσφυγή στο ΕΔΑΔ. Ούτε ακόμα και ο θάνατος του ιδιοκτήτη. Διότι η προσφυγή πάει αυτόματα στους φυσικούς κληρονόμους. Έχουμε 5 παραδείγματα που έχουν εκδικαστεί θετικά επί της ουσίας. Αυτές οι υποθέσεις έχουν ενισχυθεί τώρα και με τις υποθέσεις που αφορούν τους Κωνσταντινοπολίτες που βρίσκονται ακριβώς στο ίδιο πλαίσιο με τον κυπριακό λαό, όπου εκεί πέρα – γιατί μπορεί

μερικοί από εσάς να θεωρούν ότι το 1974 είναι παλιά εποχή και λέτε τι να κάνουμε τώρα – πρέπει να ξέρετε ότι οι Κωνσταντινοπολίτες κάνουν προσφυγές για το 1955 και για το 1923. Άρα, το 1974 είναι πολύ πρόσφατα. Και πρέπει να ξέρετε ότι ο εποικισμός είναι έγκλημα πολέμου. Κατά συνέπεια, δεν διαγράφεται, δεν παραγράφεται. Άρα, το χρονικό διάστημα το χρησιμοποιούμε εμείς, χωρίς να είναι ενοχλητικό. Και δεν σβήνει καμιά υπόθεση. Σε ποιες φάσεις είναι οι υποθέσεις; Έχουμε 5 υποθέσεις που έχουν εκδικαστεί. Τώρα έχουμε 38 υποθέσεις που είναι στο τελικό στάδιο. Έχουμε 550 που είναι στο προ-τελικό στάδιο και συνολικά έχουμε τις 1600 υποθέσεις. Αυτά τα νούμερα είναι σχετικά μεγάλα αν το σκεφτείτε. Αλλά πρέπει να θυμάστε ότι οι πρόσφυγες είναι 200.000. Όσον αφορά στη δυσκολία της προσφυγής: Η προσφυγή αποτελείται μόνο και μόνο από δύο έγγραφα. Το πρώτο είναι η εξουσιοδότηση στο δικηγόρο σας για να σας αντιπροσωπεύει. Και το δεύτερο – το πρώτο έχει απλώς μια σελίδα, δύο για υπογραφές – το δεύτερο έχει 8 σελίδες όπου είναι η περιγραφή της ιδιοκτησίας σας. Αν είχατε τίτλο ιδιοκτησίας, όπου περιγράφετε το χωράφι σας. Αν είχατε σπίτι, αν ήταν εργοστάσιο και αν είχατε ακόμα και δέντρα, αυτό θα το περιγράψετε, γιατί μέσα στο εισόδημα που θα παραλάβετε για μη απόλαυση περιουσίας, αν ήταν κτήμα που δεν είχε τίποτα ή αν ήταν κτήμα που είχε πορτοκαλιές. Οι πορτοκαλιές θα μετρήσουν και θα θεωρήσουν πόσα λεφτά θα είχατε βγάλει από το 1974 ως το 2007. Και αυτό είναι το ποσό που θα πάρετε. Αυτό είναι το πρώτο ποσό που αφορά το χρηματικό για μη απόλαυση περιουσίας. Και έχουμε και το ποσό που αφορά την ψυχική οδύνη. Δηλαδή, ο πρόσφυγας που είχε μόνο ένα σπίτι και όλη η οικογένειά του έμενε σ’ αυτό το σπίτι, θα πάρει περισσότερα λεφτά από τον πρόσφυγα που είχε δεύτερη κατοικία ή από τον πρόσφυγα που είχε και κατοικία στις ελεύθερες περιοχές. Αυτό λέγεται ψυχική οδύνη. Λοιπόν, πάνω-κάτω πρέπει να καταλάβετε ότι με την υπόθεση Αρέστη – Ξενίδη ήμασταν 850.000 € το χρηματικό ποσό, το γενικό για τη μη απόλαυση περιουσίας, 50.000€ για την ψυχική οδύνη και 20.000€ για δικαστικά έξοδα. Αυτό είναι το ποσό που πάνω-κάτω παίρνει ο Ελληνοκύπριος, όταν κάνει προσφυγή. Πρέπει να καταλάβετε ότι αυτό αφορά περίπου όλους τους πρόσφυγες και είναι πολύ σημαντικό να δείτε ότι είναι ένας τρόπος να βοηθήσετε και την επίλυση του Κυπριακού, γιατί πολλές φορές θέλουμε τη λύση αλλά δεν ξέρουμε τι να κάνουμε πρακτικά ο καθένας. Εδώ είναι πολύ απλό. Ας ασχοληθεί ο καθένας με τη δική του περιουσία προς όφελος της οικογένειάς του και ο συνδυασμός θα βοηθήσει όλη την Κύπρο. Αυτό ήταν η γενική εισαγωγή. Μπορείτε να κάνετε τις ερωτήσεις σας τώρα και θα απαντήσω συγκεκριμένα και πρακτικά στον καθένα.

- Ακούσαμε ότι δεν μπορεί κάποιος να πάει στο ευρωπαϊκό δικαστήριο, διότι πρέπει να περάσει πρώτα μέσα από τα ένδικα μέσα. Θα ήθελα το σχόλιο σας, τη διευκρίνιση.
- Η ερώτηση είναι αν πρέπει να εξαντλήσουμε τα ένδικα μέσα πριν κάνουμε μια προσφυγή στο Ε.Δ.Α.Δ. Αυτό το πράγμα αφορά μόνο τους Κωνσταντινοπολίτες, διότι βρίσκονται σε μια περιοχή η οποία ανήκει στην Τουρκία. Εδώ η Κύπρος δεν έχει να πάει σε ένδικα μέσα της Τουρκίας, διότι όλη η Κύπρος δεν αναγνωρίζεται. Κατά συνέπεια, οι πρόσφυγες γίνονται κατευθείαν στο ευρωπαϊκό δικαστήριο. Και δεν υπάρχει επιτροπή, όπως έχετε ακούσει λανθασμένα ή όχι στα κατεχόμενα που μπορεί να κάνει αυτό το πράγμα, διότι με τα ψηφίσματα του ΟΗΕ ξέρουμε ότι το κατοχικό καθεστώς και οποιοσδήποτε θεσμός του κατοχικού καθεστώτος είναι παράνομος. Κατά συνέπεια, το ευρωπαϊκό δικαστήριο δεν μπορεί να δεχτεί

οποιαδήποτε παρέμβαση και πρέπει να εκδικάζει τις υποθέσεις στο ευρωπαϊκό δικαστήριο που υπάγεται στο Συμβούλιο της Ευρώπης. Ελπίζω να είναι ξεκάθαρο.

- Πρακτικά πώς μπορεί κανείς να ενεργοποιήσει μια προσφυγή;
- Πολύ πρακτικά. Μπορείτε να απευθυνθείτε σε όποιον δικηγόρο θέλετε, δηλαδή της επιλογής σας. Αν έχετε κάποιο γνωστό, αν έχετε κάποιο της οικογένειάς σας ή κάποιο πρόσωπο που προτιμάτε, θα πάτε να δείτε το δικηγόρο. Έχετε ανάγκη να τον δείτε 2 φορές. Την πρώτη φορά θα του πείτε τι έχετε ως τίτλους ιδιοκτησίας. Μετά, θα γράψει το αίτημά σας με τις δύο φόρμες που σας είπα, η εξουσιοδότηση και μετά η περιγραφή της περιουσίας. Θα τον ξαναδείτε για να υπογράψετε τα χαρτιά. Εσείς δεν θα ξανακάνετε τίποτα άλλο. Μετά θα είναι ο δικηγόρος που θα ενεργοποιήσει την προσφυγή και θα την στείλει στο ευρωπαϊκό δικαστήριο. Το πρώτο δείγμα που θα έχετε ότι έχει κάνει αυτό το πράγμα είναι ότι μετά από 3 μήνες θα πάρετε αριθμό πρωτοκόλλου του ευρωπαϊκού δικαστηρίου, το οποίο θα αποδεικνύει ότι έχετε υποβάλει μια αίτηση. Μετά μπαίνουμε στη διαδικασία την κανονική και πρέπει να καταλάβετε ότι όπως έχουμε υποθέσεις που έχουν εκδικαστεί θετικά, χρησιμοποιούνται σαν δεδικασμένα και γι' αυτό οι επόμενες υποθέσεις είναι όλο και πιο γρήγορες. Αλλά συγκεκριμένα και πρακτικά εσείς στην ουσία θα δείτε δύο φορές το δικηγόρο, και βέβαια την τρίτη, την ώρα που θα παραλάβετε τα λεφτά τα οποία σας υπενθυμίζω ακόμα και για πρακτικούς λόγους είναι σε κυπριακές λίρες και πληρώνονται μέσω της Τουρκίας και όχι μέσω των κατεχομένων. Γιατί τα κατεχόμενα δεν υπάρχουν σε νομικό διεθνές επίπεδο.
- Ίσως αξίζει τον κόπο να γίνει μια επεξήγηση ότι το ποσό το οποίο εκδικάζει το ευρωπαϊκό δικαστήριο δεν είναι αποζημίωση. Δεν χάνει κανείς την περιουσία του, αντίθετα την κατοχυρώνει.
- Γι' αυτό εξήγησα το σχήμα ότι δεν αφορά το σπίτι αλλά αφορά το νοίκι. Και όταν ζητάτε το νοίκι από κάποιον αυτό αποδεικνύει ότι το σπίτι σας ανήκει σε εσάς. Άρα το καλό με αυτή την προσφυγή είναι ότι παίρνετε το χρηματικό ποσό, δεν αλλάζει τίποτα στην ιδιοκτησία σας. Αντιθέτως, την κατοχυρώνει και την ενισχύει. Με αυτόν τον τρόπο μπορείτε να αποδείξετε ότι ούτως ή άλλως είναι άδικη η κατοχή και αυτό αναγνωρίζεται από τις 48 χώρες. Και για να διευκρινίσω, να το ξέρετε πιο συγκεκριμένα, μετά από 6 μήνες, εφόσον έχετε πάρει τα λεφτά, έχετε το δικαίωμα να ξανακάνετε ακριβώς την ίδια προσφυγή, διότι εκείνη τη στιγμή ο Τούρκος θα έχει ξεπεράσει 6 μήνες που πάλι θα χρωστά το νοίκι. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να καταλάβετε ότι δεν είναι μια φορά και έληξε. Γιατί αυτό που δεν σας έχουν εξηγήσει για μερικές επιτροπές που ήθελαν να συσταθούν στα κατεχόμενα είναι ότι η αποζημίωση στις επιτροπές – αυτό που είχε προβλέψει ο Ντενκτάς – γινόταν με το χρηματικό ποσό, με την αξία του 1974. Και όταν έδιναν τα λεφτά, αν ήταν να τα δώσουν, μετά δεν είχατε το δικαίωμα να διεκδικήσετε την περιουσία σας. Ενώ εδώ με το ευρωπαϊκό δικαστήριο, όχι μόνο το χρηματικό ποσό είναι πολύ μεγαλύτερο και είναι με την αξία του '74 συν το επιτόκιο για όλα τα χρόνια που πέρασαν αλλά επιπλέον σας δίνει το δικαίωμα να κατοικήσετε. Γιατί θα πρέπει να ξέρετε ότι στην υπόθεση της Τιτίνας Λοϊζίδου το σπίτι έχει εκκενωθεί. Δεν υπάρχει κανείς μέσα στο σπίτι.

Διότι το ευρωπαϊκό δικαστήριο σας εξασφαλίζει τη φυσική σας ακεραιότητα στο σπίτι. Στο σπίτι όμως, όχι σε όλη την περιοχή.

- Τι γίνεται ακριβώς με τις μεταβιβάσεις;
- Η μεταβίβαση ακόμα και να έχει γίνει, ας πούμε και πριν 10 χρόνια, πάλι μπορείτε να κάνετε προσφυγή γι' αυτά τα 10 χρόνια. Δηλαδή θα πάρετε την αξία της ιδιοκτησίας που είχε πριν 10 χρόνια συν το επιτόκιο για αυτά τα 10 χρόνια. Και πάλι το ποσό είναι σημαντικό. Επιπλέον, αν είμαστε σε μια ειδική περίπτωση και αν είναι μόνο χωράφι, γίνεται όπως το εξήγησα. Αν έχετε και σπίτι και ο προηγούμενος ιδιοκτήτης ζει ακόμα, έχετε δικαίωμα να του δώσετε ένα χιλιοστό και ξανά να αρχίσει την προσφυγή από το '74. Αλλά αυτό είναι μόνο όταν έχουμε σπίτι. Και όταν είσατε αδέρφια, μπορείτε να κάνετε μια προσφυγή για όλα τα αδέρφια. Ας πούμε ότι είσατε 7 αδέρφια πάνω στον ίδιο τίτλο ιδιοκτησίας. Δεν θα κάνετε 7 προσφυγές. Θα κάνετε μία και μετά το ποσοστό αν πρέπει να το διαιρέσετε, θα το διαιρέσετε όταν θα πάρετε το χρηματικό ποσό από την Τουρκία. Ενώ, αν έχετε κάνει τη μεταβίβαση στα 7 αδέρφια, θα έχετε 7 τίτλους ιδιοκτησίας και θα πρέπει να κάνετε μία προσφυγή 7 φορές. Εδώ είναι η διαφορά. Άρα, συμφέρει τους γονιούς να κάνουν την προσφυγή πριν και μετά τη μεταβιβάσουν στα παιδιά. Και αν το έχουν κάνει και συμφωνούν όλα τα αδέρφια μπορούν να ξανακάνουν την προσφυγή, αλλά όλοι μαζί.
- Ποιος θα αναγκάσει την Τουρκία να πληρώσει όταν αρνείται;
- Απλώς πρέπει να ξέρετε ότι όταν λέτε ότι η Τουρκία αρνείται, αυτό είναι λανθασμένο. Εφόσον η Τουρκία, παρόλο που επίσημα αρνείται, καταβάλλει το ποσό. Δεν σχετίζεται με την Ευρωπαϊκή Ένωση αν θα καταβάλει ή όχι το ποσό, αλλά με το Συμβούλιο της Ευρώπης. Και τα συμφέροντα της Τουρκίας είναι πάρα πολύ μεγάλα. Γιατί αν ήθελε – όπως το λέτε πολύ σωστά – να μην έχει αυτά τα προβλήματα με τις προσφυγές θα ήταν πάρα πολύ εύκολο. Θα έπρεπε να αποσυρθεί από το Συμβούλιο της Ευρώπης. Αυτό όμως θέλει να πει ότι θα αποκλειστεί από τις 47 χώρες. Και είναι πολύ δύσκολο για το κράτος. Άρα, δέχεται τις ατομικές προσφυγές, παρόλο που διαβιβάζει σε όλους ότι αρνείται.
- Η προσφυγή έχει σχέση με τον πρόσφυγα ή με τον ιδιοκτήτη;
- Θα σας το πω πιο απλά. Ας πούμε ότι εγώ είμαι το παιδί, που είμαι και Καλαμαράς, άρα καμιά σχέση με πρόσφυγα, και εδώ είναι, ας πούμε, ο πατέρας μου, που είναι και αυτός Έλληνας και το έχει αγοράσει από Ελληνοκύπριο. Όταν θα κάνουμε προσφυγή, που εγώ δεν έχω τίποτα το προσφυγικό, θα μπορώ να την κάνω πάλι μέσω του πατέρα μου ή αν την έχει μεταβιβάσει, μόνος μου. Γιατί αφορά την ιδιοκτησία, όχι το προσφυγικό καθεστώς. Και είναι πιο δίκαιο, γιατί ξέρετε για διάφορους λόγους, αν είναι κορίτσι – αγόρι, είχαμε διαφορετικό νόμο. Το ΕΔΑΔ δεν το κοιτάζει καθόλου. Θεωρεί ότι υπάρχουν ανθρώπινα δικαιώματα. Και έχετε το δικαίωμα να κάνετε προσφυγή, εφόσον είσατε ο ιδιοκτήτης.
- Θα ήθελα να ρωτήσω τον κύριο Λυγερό αν εμείς εδώ οι Ελληνοκύπριοι της Κώμης Κεπήρ θα μπορούσαμε να κάνουμε μια ομαδική συνολική προσφυγή, για να μπλοκάρουμε, όχι για να πάρουμε τα της περιουσίας μας δικαιώματα, αλλά να μπλοκάρουμε, ώστε οι Τούρκοι και οι Τουρκοκύπριοι να μην μπορούν να τη χρησιμοποιήσουν και να την αξιοποιήσουν.
- Ομαδικές προσφυγές δεν υπάρχουν. Είναι μόνο και μόνο ατομικές. Όταν όμως ανήκετε όλοι σε ένα χωριό ή κοινότητα μπορεί να οργανωθεί έτσι ώστε να έχετε

ένα δικηγόρο, που θα κατεβάσει το κόστος, εφόσον θα είναι πιο μαζικό αλλά ο καθένας θα κάνει τη δική του τη προσφυγή. Και πρέπει να το διευκρινίσουμε γιατί το είπατε πολύ σωστά. Όταν κάνουμε μια προσφυγή, εξασφαλίζουμε ότι δεν μπορεί να την αξιοποιήσει άλλος. Για να σας το πω πολύ απλά, φανταστείτε ότι εμείς οι δύο έχουμε ένα χωράφι στα κατεχόμενα. Αυτός έχει κάνει προσφυγή στο ευρωπαϊκό δικαστήριο και εγώ δεν έχω κάνει. Εσείς είστε έποικος. Σε ποιο χωράφι θα πάτε να βάλετε το σπίτι σας; Θα πάτε στο δικό μου. Γιατί το άλλο ξέρετε ότι έχει μια υπόθεση, που μπορεί να βάλετε το σπίτι και μετά από 4 – 5 χρόνια να σας πουν ότι είναι παράνομο. Γιατί, προσέξτε, όταν χτίζουμε ένα σπίτι στην ιδιοκτησία σας, με την προσφυγή ανήκει στον ιδιοκτήτη. Είναι μερικοί από εσάς που έχουν πάει στα κατεχόμενα και έχουν δει, ας πούμε, ότι στο χωράφι τους ή στο παλιό τους σπίτι έχουν βάλει μια πολυκατοικία. Αυτή η πολυκατοικία τούς ανήκει. Άμα έχουν βάλει πισίνα, ακόμα καλύτερα. Να το θυμάστε αυτό. Αυτό δεν πρέπει να σας ξεγελά. Αντιθέτως, οποιαδήποτε αλλοίωση έχει γίνει στη προσφυγή και στην ιδιοκτησία είναι δική σας. Κοντά στη Γιαλούσα ήθελαν να κάνουν μια μαρίνα. Έγινε προσφυγή και σταμάτησαν όλα τα έργα και έκαναν τη μαρίνα 600 μέτρα πιο μετά, γιατί εκεί πέρα δεν είχε προσφυγή. Άρα η προσφυγή σας προστατεύει. Αυτό είναι σημαντικό.

- Ποιος θα αναλάβει τα έξοδα του πρόσφυγα;
- Κάνει μια ατομική προσφυγή και αναλαμβάνει τα έξοδά του, όπως κάνει με οποιοδήποτε δικηγόρο.
- Γιατί δεν τα κάνει η Κυβέρνηση;
- Η Κυβέρνηση είναι πολιτικό όργανο και το ευρωπαϊκό δικαστήριο απαγορεύει οποιαδήποτε παρέμβαση από πολιτικό παράγοντα. Όχι μόνο η Κυβέρνηση δεν μπορεί να το κάνει, ούτε ένα κόμμα δεν μπορεί να το κάνει.
- Σε περίπτωση που τα κράτη συμφωνήσουν και απαγορεύσουν τις προσφυγές;
- Αυτό είναι πολύ απλό, γιατί έχουμε το παράδειγμα του 2004, όταν είχαμε υποθέσεις που είχαν εκδικαστεί. Δεν αλλάζει απολύτως τίποτα. Τώρα η Κύπρος ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αν θέλει να κάνει αυτό το πράγμα, θα πρέπει να συμφωνήσουν 27 χώρες. Ενώ αυτό αν είχε γίνει – ας πούμε – μια εβδομάδα πριν την ένταξη της Κύπρου, είχαμε το δικαίωμα να αφαιρέσουμε το δικαίωμα προσφυγής εναντίον της Τουρκίας. Αλλά ο πρόσφυγας θα μπορούσε να κάνει προσφυγή εναντίον της Κύπρου γιατί το δικαίωμα παραμένει. Το ΕΔΑΔ σας βοηθάει πάντα. Το θέμα είναι αν έχετε κάνει προσφυγές, στην ουσία βοηθάτε την Κυβέρνηση, για να μην κάνει μια διακρατική συμφωνία που να σας αφαιρεί το δικαίωμα προσφυγής, γιατί την έχετε κάνει ήδη.
- Απλώς, εν κατακλείδι, θα ήθελα να συμφωνήσω και εγώ μαζί σας. Οι μαζικές προσφυγές δημιουργούν ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα. Αλλά στην Τουρκία.
- Ευχαριστώ πολύ για το δώρο σας, να είστε καλά. Απλώς για να σας ευχαριστήσω. Και τέλος θέλω να διευκρινίσω ότι αν κι είμαι Καλαμαράς δεν ξεχωρίζω κι εγώ. Θα σας θυμάμαι ακόμα και χωρίς δώρο. Μη στενοχωριέστε.